

GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK (GYIK) A FELNŐTTOKTATÁSBAN

Az ingyenesen megszerzhető második szakképesítés feltételei, valamint azzal járó jogosultságok

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban: Szt.) 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján a képzés az állam által támogatott iskolai rendszerű szakképzésben - e törvény rendelkezéseinek figyelembevételével, függetlenül az oktatás munkarendjétől – ingyenes

a) a tanuló részére az első és második szakképesítésre történő felkészítés keretében az elméleti és a gyakorlati képzés a szakiskolai képzésben az első szakképesítés esetén öt, a második szakképesítés esetén három tanéven keresztül, az érettségi végzettséggel rendelkező tanulók esetén a szakközépiskolai képzésben szakképesítésenként három tanéven keresztül, valamint a szakképesítés-ráépülésre történő felkészítés az OKJ-ban előírt képzési időnél egy tanévvel hosszabb ideig,

Az első szakképesítést minden esetben meg lehet szerezni nappali oktatás munkarendje szerint (tehát felnőttoktatásban is, ha van iskola, amely megszervezi). A második szakképesítés viszont már csak felnőttoktatásban, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 60. § (7) bekezdése alapján kizárólag esti, levelező és más sajátos munkarendben folyó képzés keretei között szerezhető meg – így nappali munkarend szerint nem.

A második szakképesítés ingyenes megszerzésével összefüggő további fontos jogszabályi feltételek

Az Szt. 29. § (6) bekezdése alapján a második szakképesítés megszerzésére irányuló felkészítés csak az első szakképesítés megszerzését követően kezdhető meg.

Az Szt. 34/A. § (4) bekezdése alapján a tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben iskolai rendszerű szakképzésben az első szakképesítését megszerezte, új tanévet a második szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben kizárólag felnőttoktatásban kezdhet.

Adatok beiratkozáshoz

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 143. § (4) bekezdése értelmében: „A felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézménybe történő beiratkozáshoz be kell mutatni a jelentkező nevére kiállított személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt, valamint a jelentkező által elvégzett iskolai évfolyamokról kiállított bizonyítványt.”

Diákigazolvány

Magyarországi székhelyű köznevelési intézményben tanuló diáknak az oktatás munkarendje szerinti diákigazolvány a NEK rendszerén keresztül, az intézményben igényelhető.

Az oktatási igazolványokról szóló 362/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján:

11. § (1) A jogosultnak azonos fajtájú oktatási igazolványból egyidejűleg csak egy érvényes oktatási igazolványa lehet.

14. § (1) A diákigazolvány típusai: nappali, esti, levelező, távoktatásos és más sajátos diákigazolvány.

Tekintettel arra, hogy a második szakképesítés csak a felnőttoktatás esti, levelező, vagy más sajátos munkarendjében szerezhető meg, így a diákigazolvány típusa ennek megfelelő lehet.

A második szakképesítés ingyenes megszerzésének kritériumai

1. Aki **még nem szerzett** a magyarországi iskolarendszerben szakképesítést, **vagy csak egy** szakképesítést szerzett. Erről nyilatkozott vagy nyilatkoznia kell a beiratkozási lapon.

Hogyan tudjuk eldönteni, ha valakinek van szakképesítése, az iskolarendszerű vagy nem?

Nem számítanak iskolai rendszerű szakképesítésnek a következők:

- a, 1997 után kiállított szakközépiskolai érettségi, ugyanis azzal már nem adtak együtt szakképesítést is;
- b, gimnáziumi érettségi, mert az nem szakképesítés;
- c, nem számít szakképesítésnek a főiskolai vagy Egyetemi diploma sem (ezt szakképzettségnek hívják);
- d, 1998 után szakiskolában a 10. , szakközépiskolában a 12. évfolyam (érettségi) megszerzése, mert ebben az iskolatípusban nem tanítottak szakmai tárgyakat.

2. Szakképesítésnek számít, de nem iskolai rendszerűnek az olyan államilag elismert vagy államilag el nem ismert szakképesítés (akár OKJ-s, akár nem), amelyet nem iskolarendszerben, hanem tanfolyamon szereztek.

Honnan lehet tudni, hogy tanfolyami volt vagy iskolai rendszerben szerzett?

- a, ha fizetni kellett érte, akkor tanfolyam volt;
- b, ha diákigazolványt lehetett igényelni, akkor biztosan iskolarendszerű volt;
- c, ha nem kellett fizetni érte, attól még lehetett tanfolyam, ugyanis fizethette a munkáltató vagy akár a munkaügyi központ: egyik sem kizáró a mi szempontunkból;
- d, ha nem tudják eldönteni, meg kell nézni a bizonyítványt: ha a kurzust szervező (nem a vizsgáztató hely) iskolai, közoktatási intézmény, akkor valószínűleg iskolarendszerű, ha Bt. vagy más cég, akkor nem iskolarendszerben szerezte a bizonyítványt;
- e, ha felnőttképzési szerződést kötött, akkor biztos, hogy nem iskolai rendszerű volt a képzés.

Kollégiumi ellátás biztosítása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 33. § (3) bekezdése értelmében a tanulónak a kollégiumi tagsági jogviszony térítésmentes, ha

a) a tanuló nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban vesz részt, mindaddig, amíg számára az iskolai oktatás - jogszabály rendelkezése alapján - ingyenes, vagy

b) a tanuló nem a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás keretében vesz részt iskolai oktatásban, tizenkilenc éven aluli és az iskolai szolgáltatást - jogszabály rendelkezése alapján - ingyenesen veszi igénybe.

36. § (1a) A kollégiumi szolgáltatás igénybevételéért a tanuló tandíjat fizet, ha
a) az iskolai alapszolgáltatást tandíj fizetése mellett veszi igénybe, vagy
b) a tanuló nem a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatás keretében vesz részt iskolai oktatásban és tizenkilenc éven felüli.

Tehát a felnőttoktatás esti levelező és más munkarend szerinti képzésben ingyenesen tanuló abban az esetben kaphat ingyenes kollégiumi ellátást, ha még nem töltötte be a 19. életévét.

Hiányzások

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 143. § (7) bekezdése szerint az iskolának dokumentálnia kell a tanuló tanórai foglalkozásokon való jelenlétét, távolmaradását, távolmaradásának indokát, továbbá a távolmaradás igazolását. Az iskola félévenként összesíti az igazolatlan mulasztásokat, és ennek alapján megállapítja, hogy melyik tanulónak szűnik meg a tanulói jogviszonya.

(8) Az iskolának a tanítási év megkezdésekor írásban tájékoztatnia kell a felnőttoktatásban részt vevő tanulót arról, hogy az adott évfolyam adott félévében, az adott osztályban hány tanítási órát szervez az iskola. A tájékoztatásnak ki kell terjednie a mulasztások jogkövetkezményeire.

(9) Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a szorgalmi időszakban húsz tanóránál többet mulasztott igazolatlanul.

(10) Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható. Az osztályozó vizsga helyéről és időpontjáról a vizsgát legalább tíz nappal megelőzően értesíteni kell a vizsgát szervező intézmény feladatellátási helye szerint illetékes kormányhivatalt. A kormányhivatal megbízottja megfigyelőként részt vehet a vizsgán.

Árvaellátással összefüggő jogosultságok

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 55. § (1) bekezdése alapján Az árvaellátás - a jogosultsági feltételek megléte esetén - legkorábban az 54. §-ban említett személy halála napjától kezdődően a gyermek 16. életévének betöltése napjáig jár. Ha a gyermek nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvaellátás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a huszonötödik életév betöltéséig jár. Ha a jogosultság megszűnése előtt a gyermek megváltozott munkaképességűvé válik, ennek tartamára az árvaellátás életkorra tekintet nélkül megilleti.

Tehát a második szakképesítés megszerzésére irányuló ingyenesen folytatott képzés ideje alatt árvaellátásra nem jogosult a tanuló.

Esti, levelező és más sajátos munkarend szerinti oktatás megszervezése

Az Nkt. 60. § (8) bekezdése alapján az esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatás esetében a tanórák számának a kerettantervben a nappali rendszerű oktatás munkarendje szerinti kötelező tanórai foglalkozások legalább ötven százalékát, levelező oktatás esetében legalább tíz százalékát el kell érnie. Más sajátos munkarend szerint is folyhat az oktatás, ha a tanulónak tanórai foglalkozáson egyáltalán nem kell részt vennie, továbbá, ha a tanórai

foglalkozások száma nem éri el a levelező oktatásra meghatározott óraszámot. Más sajátos munkarend szerint folyik a felnőttoktatás különösen a távoktatási formában.

Családi pótlék (iskoláztatási támogatás)

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 8. §. (3) bekezdése alapján saját jogán jogosult iskoláztatási támogatásra az a közoktatási intézményben a tankötelezettsége megszűnését követően tanulmányokat folytató személy,

a) akinek mindkét szülője elhunyt,

b) akinek a vele egy háztartásban élő hajadon, nőtlen, elvált vagy házastársától különülő szülője elhunyt,

c) aki kikerült az átmeneti vagy tartós nevelésből,

d) akinek a gyámsága nagykorúvá válása miatt szűnt meg,

e) aki a 7. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti személlyel nem él egy háztartásban, annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyben a huszadik - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapján fogyatékosági támogatásra nem jogosult, de sajátos nevelési igényű tanuló esetében huszonharmadik – életévét betölti.